

การหยุดปฏิบัติหน้าที่

การหยุดปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง การให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว เนื่องจากถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ซึ่งการจะหยุดปฏิบัติหน้าที่ที่จะเกิดขึ้นต่อเมื่อศาลมีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ หรือมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณา หรือประทับรับฟ้อง แล้วแต่กรณี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดเกี่ยวกับกรณีของการหยุดปฏิบัติหน้าที่เอาไว้ ดังนี้

1. การหยุดปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามาตรา 82 และรัฐมนตรีตามมาตรา 170 ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งหรือความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลง แล้วแต่กรณี ตั้งแต่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

2. การหยุดปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา 226 ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าได้กระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือการเลือกหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ซึ่งเมื่อศาลฎีกาในกรณีของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา หรือศาลอุทธรณ์ในกรณีของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์จะพิพากษาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด แล้วแต่กรณี

3. การหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา 235 และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามมาตรา 236 ประกอบมาตรา 237 (3) ในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์ร้ายชัดผิดปกติทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ซึ่งเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องแล้ว ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

4. การหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา 235 และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามมาตรา 236 ประกอบมาตรา 237 (3) ในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ซึ่งเมื่อศาลฎีกาประทับรับฟ้องแล้ว ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

5. การหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

กำหนดตามมาตรา 235 วรรคเจ็ด ประกอบมาตรา 234(3) ในกรณีจิตใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สิน หรือจิตใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น

6. การหยุดปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกเว้นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 102 (9) เมื่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบประทับรับฟ้อง ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมี คำพิพากษา เว้นแต่ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นตามมาตรา 114 วรรคสอง (2) ประกอบมาตรา 81 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

การที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติเอาไว้เช่นนี้ นอกจากเพื่อมิให้เกิดผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ถูกกล่าวหาในระหว่างการพิจารณาของศาลแล้ว ยังเพื่อเป็นการระงับเหตุหรือความเสียหายเอาไว้ก่อน เป็นเบื้องต้น จนกว่าจะมีการพิสูจน์ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิดหรือบริสุทธิ์

จัดทำโดย

นายภูษงค์ สุวรรณมณี วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายแดนชัย ไชวิเศษ นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางเมตตาพร กาญจนินทุ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ